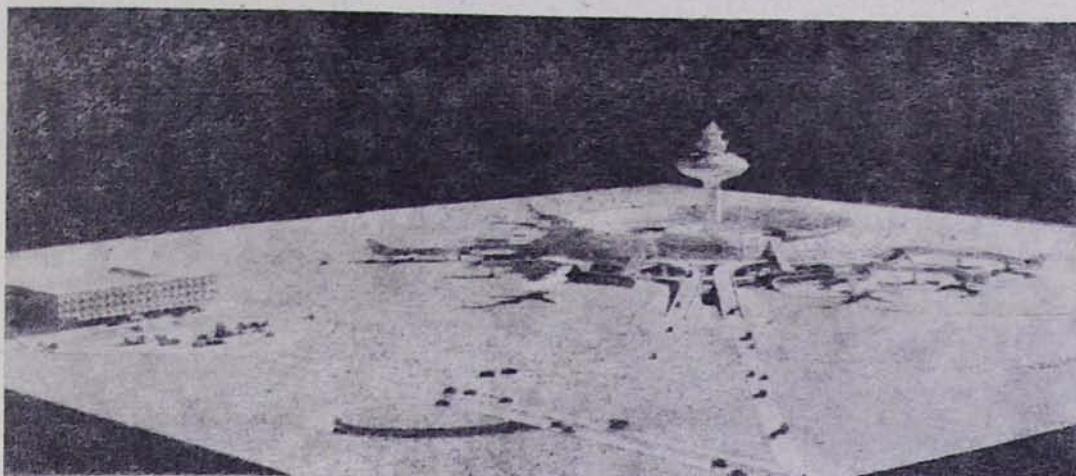

Բայց... սալիքն վրա արյո՞ւն, սո՞ւզ բեռ-
ցեր են...
Հարս, ճրագդ աստիճն երկարեւ.

Հերոս տղաս նոն զարհված է սրտեն,—
Աշխ, հարս, ճրագդ մարեն...

Քաղաքացին նոր օդանավականանի շնչքի նախագիծը. Երևան

ԳԵՎՈՐԳ ԷՄԻՆ

Ն Ա Մ Ա Կ Ը

Նամակը եկավ ժամը երեքին,
Նա ժամը մեկին... մեռած էր արդեն.
Ինչքա՞ն էր կարոտ նա այդ նամակին,
Խակ հիմա... աշքն էլ իսկի շրաբթեց...

Երբ մարտն ավարտվեց, ու եղավ դադար,
Մի հա՛վը էր ճախրում դիրքերի վրա.—
Սոր նամակն էր այն, որ սրտապատստ,
Դիակների մեջ փնտրո՞ւմ էր ճրան...

1942

ՆԱԽԻՇ ԶԱՐՅԱՆ

Զ Ա Յ Ն Հ Ա Յ Ր Ե Ն Ա Կ Ա Ն

Այն ձեզ էր հորդորում քերթողահայրը մեծ՝
Խորենացին,
Որ մի ձեռքով բռնեց կերոնն Արևելքի
Եվ մի ձեռքով՝ կերոնն Արևմտաքի,
Եվ լոյս արագ դեպի դարերը հին:
Տեսավ նա այն ուղին,
Որով անցել էր բարավանը մեր ամսարո-
պածեծ:
Սոսապեկի ուկրա կեղևը նա բացեց,
Գտավ մեր պատմության կորիզը կենաս-
քով
Եվ այն, ինչ նիզակով էր նվաճել Տիգրա-
նը մեծ,
Նա նվաճեց կրկին մագաղաթով:
Այսուղ կանգնե՞ք մի պահ,
Խոնարհեցե՞ք,
Ինչպես խոտերն են խոնարհվում արշա-
լուսից առաջ:

Արյան մառախոտից
Եղում է Վարդանի պատկերը սեգ
Եվ աջը մեզ մեկնած՝ կրկին գոչում է.
—Հա՛յ բաջեր, հառա՞չ...
Այն մամանակ:
Պարսիկն ուզում էր կլանել մեր սիրտն ու
մեր լեզուն:
Եվ հայ գնդերն բարձրացան ի մարտ.
Եղան ամենըր—պարմաններն արևազուն,
Եղան տիկնայր մեր փափկասուն,
Եղան իշխան, ուսինկ ու քահան:
Եվ անա գնդերն առաջնորդում էր
նա,
Կաղներազուկ սպարապետը մեր,
Վարդան Մամիկոնյանը:
Այն ամեն Ավարդայում
Երար դիպան երկու զորություններ,
Պարսիկը ուզմական իր փղերով,

Հայոց քաջերը հայրենիաց սիրով,
Ընկան փղերը բիրտ,
Ընկան քաջերը բոցարյուն,
Ընկան և քաջ Վարդանը շառաշուլ թշնա-
մասաստ:
Բայց գոռ պարսիկն ահա նիզակաբեկ՝
Քաշվեց իր հողը քարքարոս
Եվ իր սրտում ասաց.
—Հայե՞ր, թո՞ղ Աթրիմանը ձեզ տանի,
Կովում եք... ապրեցն'ք:
Այս, կույել ենք մենք,
Չարկել մեր զորավոր ոսխներին,
Զի մենք սիրում ենք հայրենիքը մեր

ավանդական:
Սիրում ենք մեր Մասիսն, աներկնելին,
Մեր Արագածը, Ղարաբաղը, մեր Լոռին,
Մեր լերկ լեռները, որ եղել են օրորոց և
գերեզման:
Մեր հայրերի համար, ինչպես և մեզ:
Սիրում ենք հողը մեր արևակեզ,
Որ մեզ տվել է հաց, գինի և խնդուրյուն :
Եվ ծաղիկներ և երգ երանավետ,
Սիրում ենք մեր քաղցրադղողանց լեզուն,
Որով խոսել ենք մոր, կնոջ ու որդու հետ
Ու ողունել բարեկամին:

1943

Ա. Մուսլամի անվան դրամատիկական թատրոնի նոր շենքը. Լևինակը